

ZIEMIA

LUBELSKA

PISMO CODZIENNE

Redakcja i Administracja: Generatorska 14 8. — Skrzynka pocztowa 14 30. — Adres telegraficzny „Ziemia — Lublin”

CENA PRZEDPŁATY:

za 3 miesiące 3 zł. 50 gr. półrocznie 6 zł. 50 gr. rocznie 12 zł. 50 gr. za 3 miesiące 3 zł. 50 gr. półrocznie 6 zł. 50 gr. rocznie 12 zł. 50 gr.

CENA WYDZIAŁU:

Przedpłata 1 kwartału 1 zł. 50 gr. 60 hal. za 3 miesiące 3 zł. 50 gr. 60 hal. za 6 miesięcy 6 zł. 50 gr. 60 hal. za 9 miesięcy 9 zł. 50 gr. 60 hal. za 12 miesięcy 12 zł. 50 gr.

W sprzedaży ulicznej „Ziemia Lubelska” poranna kosztuje 3 halerczy. Pogotowiec 8 halerczy.

WYDZIAŁOWA KASOWA

Pierwszy — „OAZA” Kino-Teatr

Najnowszy obraz z serii
Urbana Gada
Dziś ostatni dzień!
Sensacja!!!
Ceny miejsc podwyższone.

WOCHANKA

wzruszający sensacyjny dra-
mat w 5 częściach z udziałem
w głównej roli wszech-
światowej artystki duńskiej,
dyplomowanej piękności
Marji Widai

APASZA

TELEGRAMY.

Komunikat austriacko-węgierski.

WIEDEŃ, 92 (BK) Komunikat urzędowy austriacko-węgierski donosi pod datą 8.2.

Wschodnia widownia wojny.

Próba ataku nieprzyjacielskiego na wschód od doliny Casinu — została w swych zarodkach naszym ogniem zniweczona. Na zachód od Woronczyna wpadły oddziały niemieckie do nieprzyjacielskich stanowisk i zadawszy nieprzyjacielowi znaczne straty wróciły same bez strat z kilku jeńcami.

Włoska widownia wojny.

Prócz małych dla nas korzystnych przedsięwzięć koło Tolmejn i w Valarsa (na południowy wschód od R. Vireto)

Żadnych ważniejszych wydarzeń.

POŁUDNIOWO WSCHODNIA WIDOWNIA WOJNY.

W okolicy Barst patrolujący żandarm zestrzelił nieprzyjacielski samolot.

Zastępca szefa sztabu gen. von Höfer marszałek polny por.

Komunikat niemiecki wieczorny.

BERLIN, 92 (B.K.) Komunikat urzędowy niemiecki pod datą 7.2 wieczorem donosi.

Na wszystkich frontach słaba działalność bojowa.

Podczas ataku angielskiej eskadry lotniczej na Brugge spadła bomba na budynek szkolny, przy czym śmierć poniosła 1 kobieta i 16 dzieci belgijskich. Szkód wojсковych niema.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Stanowisko Norwegji.

CHRYSTJANJA, 92 (BK)

Rząd norweski odpowiedział na notę Wilsona, iż Norwegja nie zamierza przyłączyć się do wystąpienia Stanów Zjednoczonych.

Stanowisko Danji.

KOPENHAGA 92 (B. K.)

„Politiken” donosi: Minister spraw zewnętrznych zawiadomił posła Stanów Zjednoczonych, iż rząd duński nie podziela zdania Wilsona, jak by przyłączenie się Danji do akcji Stanów Zjednoczonych mogło przyspieszyć zakończenie wojny.

Stanowisko Holandji.

HAGA 92 (BK.)

Minister spraw zewnętrznych w odpowiedzi na notę Wilsona oświadczył,

iż H. Lindja nie uważa za potrzebne przyłączyć się do wystąpienia Stanów Zjednoczonych przeciw Niemcom, które to wystąpienie u Stanów Zjednoczonych spowodowane zostało dawniejszym układem stosunków między Waszyngtonem, a Berlinem. Co do H. Lindji powody podobne miejsce nie mają.

Państwa skandynawskie a Niemcy.

BERLIN (tel. wł.) Korespondent pisma „Lokalanzeiger” donosi, że 7.2 ze sztokholmskich sfer uswiadomionych, że oczekuje się w najbliższych dniach odpowiedzi wspólnej państw północnych na niemieckie oświadczenie o zaostrożnej walce podziemnej podwodnemi.

Południowa Ameryka a Niemcy.

BERLIN, 92 (BK) Według nadesłanych wiadomości państwa południowe amerykańskie odmawiają przyłączenia się do kroków Wilsona, i prawdopodobnie za dowolnią się protestem przeciw niemieckiej blokadzie.

Neutralność Meksyku.

AMSTERDAM 92 (tel. wł.) Waszyngtoński korespondent „Times” donosi 7.2: Według informacji Carranza’a pozostanie Meksyk, w razie konfliktu Niemiec ze Stanami Zjednoczonymi, neutralnym.

Przygotowanie wojenne Stanów Zjednoczonych.

WASZYNGTON, 92 (BK.) Biuro Reutera donosi: Minister wojny zarządził skupowanie wszelkich zapasów żywności. Wszystkie stacje telegrafu bez drutu oddano pod dozór wojska. Komisja parlamentarna dla spraw marynarki opracowała szereg projektów wojennych, między innymi projekty budowy nowych okrętów

i projekt prawa o rekwizycji prywatnych okrętów i maszyn.

Stany Zjednoczone, a Austro-Węgry.

WIEDEŃ 92 (tel. wł.) Naryady austro-węgierskiego ministra spraw zewnętrznych z posłem Stanów Zjednoczonych trwają w dalszym ciągu. Stosunki dyplomatyczne obu stron dotychczas nienaruszone. Do stanowczego rezultatu konferencje te dotychczas nie doprowadziły.

Działalność łodzi podwodnych.

LONDYN. Biuro Reutera donosi. Zginęły: statek rybacki „Rasola” i parowiec rosyjski „Cerera” (3512 t.). Zatonął też parowiec angielski „Werte fels”.

BERNO. Prasa francuska donosi o zatopieniu parowców angielskich „Solway” i „Prince”.

AMSTERDAM. Z Vigo donoszą, że parowiec angielski „Samarinda” przywiózł tam rozbitków w następujących statkach: angielskiego „Port Said” oraz norweskich: „Borgesanga”, „Wassdale” i „Regal”.

Neutralne państwa Europy

nie zerwą stosunków z Niemcami.
Odpowiedzi pięciu państw na notę Wilsona.

Neutralność Hiszpanji.

MADRYT 92 (BK). „Correspondencia de Espana” donosi, iż odpowiedź Hiszpanji na notę Wilsona zawiera zapewnienie, iż Hiszpanja w dalszym ciągu zachowa swe ściśle neutralne stanowisko.

Wspólne wystąpienie państw skandynawskich.

CHRYSTJANJA, 92 (BK) W odpowiedzi na notę Wilsona rząd norweski stwierdził, iż trzy

państwa skandynawskie porozumiewają się celem podjęcia na podstawie praw między-narodowych wspólnego kroku w sprawie niemieckiej blokady.

Stanowisko Szwecji.

SZTOKHOLM, 9.2 (B. K.). „Swenska Telegrambyrari” donosi: Rada ministrów postanowiła nie naśladować postępowania Stanów Zjednoczonych w sprawie niemieckiej walki łodziami podwodnymi.

O ziemię chełmską.

Lublin, dnia 9 lutego.

Przez długie dziesiątki lat ciche, nieugięte nie dające się za chwilę bohaterstwo polskiego ludu i ofiarność „a zapal pracowników, co nieraz z dalekich przychodzili tu stron bronili smętnej, chełmskiej ziemi przed zniszczeniem się zachłannych pragnień moskiewskich najezdników.

Przez długie dziesiątki lat na chełmskiej, umęczonej ziemi toczył się nierówny bój o polską narodowość i katolicką wiarę, między zbrojnymi we wszelkie środki przemocy rządem i społeczeństwem rosyjskim a tutaj szym polskim społeczeństwem. Męczeńskie dzieje Chełmszczyzny na swych świętych kartach zawarły porwijające swą przeczystą, ideową mocą wspomnienia tych długich lat, gdy lud polski przywarłszy swą twardą, niezłamaną piersią do szarej, ojczyźnej ziemi, przepięknym instynktem umiłowania ojczyzny kierowany, bronił, wiary i mowy mimo najstraszliwszych, na brutalniejszych moskiewskich prześladowań.

To też Chełmszczyzna jest jedną z tych ziem polskich, której przynależność do Polski bodajże najsilniej i najbardziej niepodważalnie została długoletnią ofiarą, bohaterską walką i krwawą męką polskiego ludu. Polskim i tylko polskim jest ten szmat w ziemi, w którą spłynęły potoki całej leż naszego prześladowanego ludu, w której snem wiecznym śpią bohaterscy obrońcy jej polskości, która dzisiaj moskiewskim byłaby krajem, gdyby nie wytrwałość i ciche męstwo naszego ludu.

Musimy o tem pamiętać obecnie, gdy po wypędzeniu z ziemi polskiej Moskali, ich młodzi plemienni bracia: Rusini drapieżną dłoń wyciągają po Chełmszczyznę. Jak czytelnicy nasi wiedzą z wczorajszego numeru „Ziemi Lubelskiej” Rusini znowu podejmują zabiegi skierowane ku zrutenizowaniu Chełmszczyzny.

Naród nasz musi pilnie czujnym okiem śledzić tę antypolską działalność Rusinów, którzy równocześnie z akcją polityczną prowadzoną w stolicach państw centralnych powoli poczynają organizować propagandę polityczną i kulturalną na Chełmszczyźnie. Społeczeństwo nasze musi tamy kłaść temu hajdamackiemu pochodowi na ziemię chełmską. Nie wolno nam uronić nic z praw i stanu posiadania polskości na Chełmszczyźnie. Byłoby to marnowaniem świętej ofiary ludu chełmskiego, który swymi czarnymi od codziennej, ciężkiej pracy rękami obronił tę ziemię przed Moskalami i w ten sposób raz jeszcze stwierdził polskie prawo do tej ziemi.

Niebezpieczeństwa ruskiego na Chełmszczyźnie lekceważyć nie trzeba. Przestrzegają przed tym wschodząco galicyjskie doświadczenia. Oczy całego narodu polskiego muszą być zwrócone ku ziemi chełmskiej. Czynna pomoc i opieka całej Polski musi nieustannie czuwać nad ziemią męczenników, zagrożoną dziś przez nowego wroga.

Na wielkim wiecu ludowym, urządzonym w Lublinie po akcie 5 go listopada, był moment głęboko wzruszający, gdy przedstawiciel Chełmszczyzny głosem twardego i mocnym oświadczył, iż Polacy na Chełmszczyźnie, którzy walczyli tam dawniej o pra-

wa polskości z Moskalami dziś równie nieugięte bronić jej będą przed uroszczeniami Rusinów. Zabrzmiały wówczas na sali entuzjastyczne okrzyki na cześć Chełmszczyzny i Chełmszczan. B i w tych okrzykach żywiołowy odruch polskich serc, kornie chylących się przed samym dźwiękiem tych drogiej nazw i nieugięte stwierdzających, iż na Chełmszczyźnie ani pięćdziesiąt lat nikomu obcemu oddać nam nie wolno.

To jest droga, którą winien iść cały polski ogół w sprawie chełmskiej.

W sprawie pensji nauczycieli ludowych.

W ostatnich latach przed wojną nauczycielstwo ludowe w szkołach miejskich, (we wszystkich miastach) pobierało zasadniczą pensję 600 rb., prócz tego za każde pięciolecie na leżała się nauczycielowi podwyżka w wysokości 60 rb. Mieszkanie i opał otrzymywał nauczyciel w naturze, lub też pobierał na to odpowiednie re-lutum. Za wykład przedmiotów nie-obowiązkowych, wiec śpiewu i gimnastyki dodawano 60 rb. za każdy przedmiot, gdy władza uznała nauczyciela za odpowiedniego do ich wykładu; to samo dotyczyło wykładu religii, gdy nie było Katechety. Na-ogół więc nauczyciel miejski mógł otrzymywać za swą pracę 780 rubli. Mówi się tu o nauczycielach Polakach, gdyż Rosjanie byli specjalnie traktowani.

Obecnie—stosownie do rozporządzenia c. i k. Zarządu Wojskowego z dnia 30.1 b. r. t mu samemu nauczycielstwu zostały r z z i a n e p o b o r y w wysokości od 1200 do 1609 koron, zależnie w jakim mieście nauczyciel pracuje.

Ponieważ dzisiejszy kurs giel-dowy korony waha się od 26 do 28 kop., (a według tego kursu nauczycielstwo płaci za swe potrzeby) więc to samo nauczycielstwo, które przed wojną pobierało od 600 do 780 rub., plus dodatki za pięciolecie, teraz otrzymuje od 324 do 432 rb.

Nauczycielstwo pracujące w szkołach wiejskich jednoklasowych pobierało przed wojną płacy zasadniczej 360 rb. plus wszystkie dodatki przysługujące nauczycielom miejskim, więc do 540 rb. Obecnie stosownie do wspomnianego rozporządzenia—pobierać będzie od 1200 do 1300 koron tj 324 do 351 rb.

Wszystko to nauczycielstwo pracowało przed wojną w szkołach rządowych, więc posiada odpowiednią kwalifikację i długoletnią praktykę.

Nauczycielstwo nowomianowane z kwalifikacjami zawodowymi, było przed wojną traktowane na równi z nauczycielstwem starszym; oczywiście naznaczono go jednak do szkół gorzej uposażonych w ziemię, z gorszym mieszkaniem itp. Oprócz tego nowomianowany nauczyciel w szkołach miejskich mógł mieć wyznaczone w początkach swej służby pobory trochę mniejsze, niż nauczycielstwo starsze—w każdym bądź razie—nie mniej niż 480 rb.

Obecnie nauczycielstwo nowomianowane ma wyznaczoną pensję w wysokości od 1000 do 1600 koron tj. od 270 do 432 rb. zależnie od tego gdzie pracuje i jakie posiada kwalifikacje.

Nauczycielstwo pracujące dawniej w prywatnych szkołach polskich, bez kwestii lepszych i wyżej stojących pod względem naukowym, niż szkoły rządowe, traktowane jest obecnie, jak nauczycielstwo nowomianowane, bez względu na posiadane kwalifikacje i praktykę. A przecież to najlepsze nauczycielstwo nasze. Tak się przedstawia porównawczo uposażenie nauczyciela przed wojną i teraz. Porównanie to będzie jaskrawsze, gdy uprzytomnimy sobie obecną drożyznę.

Nowe, bez względu na posiadane kwalifikacje i praktykę. A przecież to najlepsze nauczycielstwo nasze. Tak się przedstawia porównawczo uposażenie nauczyciela przed wojną i teraz. Porównanie to będzie jaskrawsze, gdy uprzytomnimy sobie obecną drożyznę.

Nie wchodząc w ocenę, jak powinien być płatny nauczyciel ludowy, jeden z najbardziej ważnych pracowników społecznych, postawmy sobie pytanie, czy obecnie wyznaczone pobory, mogą zaspokoić najniezbędniejsze, ściśle vegetacyjne potrzeby nauczyciela ludowego. Na-lepiej wyrażają to cyfry, więc przytaczam minimalny budżet nauczyciela ułożony przez jedną z organizacji nauczycielskich.

BUDŻET

rocznych wydatków nauczyciela ludowego.

1) Żywność (miesięcznie)

Chleba	21 funty	8 k. 40 h.
Masła	2 „	12 „
Jaj	30 sztuk	8 „
Mleka	30 kwart	13 „
Herbaty	1 paczka	4 „
Cukru	2 funty	1 „ 60 h.
Kartofli		6 „
Słoniny	4 funty	20 „
Krup		5 „
Inne		5 „

Razem 83 k.

rocznie 996 k.

2) Pranie

4 zmiany bielizny, chustki, ręczniki, bielizna pościelowa etc. 60 kor.

3) Ubranie i pościel

Jeden garnitur	100 kor.
Para butów	80 „
Palto, kapelusz, krawat, kołnierzyk etc.	60 „
2 pary bielizny	40 „
Pościel	10 „

Razem 290 kor.

4) Meble	20 kor.
5) Mieszkanie	120 „
6) Opał	200 „
7) Usługa	120 „
8) Oświetlenie	30 „
9) Naczynia kuchenne i stołowe	20 „
10) 12 wyjazdów po pensję	60 „

Razem 1916 kor.

A jeżeli nauczyciel posiada rodzinę i rodzina jego składa się z 3 osób? Doliczamy na 2 osoby tylko po 40% tego, co obliczono na jedną osobę, więc 153 korony, to już budżet będzie wynosił 3449 koron.

A gdzie lekarstwa i doktor w razie choroby? A gdzie zabezpieczenie na starość? A gdzie książka, gazeta, bez których teraz przeciętny robotnik fabryczny obejść się nie może?

Nauczycielstwu przysznano przecież tylko maksimum 1600 koron 325 koron na mieszkanie i opał, minimum 1000 koron, plus 200 kor. Społeczeństwo powinno jaknajprędzej zająć się losem swego nauczycielstwa!

Franciszek Przyrowski.

członek Komisji Organizacyjnej Zrzeszenia nauczycielstwa polskich szkół początkowych.

*

Artykuł powyższy zdaniem naszym powinien być zaopatrzony pewne uwagi ogólne, których nie należy pomijać przy rozważaniu i decydowaniu wysokości płac nauczycielskich.

Uwagi te są następujące:

a) wszystkie nominacje obecnych nauczycieli i wysokość ich pensji są tymczasowe, a obowiązujące w tej mierze przepisy i normy wydawane przez władze wojskowe bez porozumienia ze społeczeństwem b) W niedalekiej przyszłości

Mróz, a wojna.

Walki wśród 38 st. mrozu.

Korespondent „Tagliche Rundschau” donosi z Mitawy pod datą 3 go b. m.: Od wczoraj ostre zimno zwiększyło się jeszcze bardziej i dosięgło na froncie 30, a w bardziej wystawionych miejscach nawet 34 stopni (Celsusza). Działalność bojowa uległa wobec tego prawie skre-powaniu. Dla artylerji strzelanie precyzyjne jest niemożliwe. Miata-cze torped nie działają, a lotnicy muszą pozostawać na ziemi, wskutek zamarzania rur w samolotach. Ludziom mróz daje się także dotkliwie we znaki. Zmarzłe palce nie mogą utrzymać karabinów, a przy padaniu na ziemię podczas ataku, szturmują-cy przymarzają do ziemi. To też każda rozwijająca się walka zamiera w zarodku, a to czego wojsko niemieckie dokonywa wśród takich warunków jest niezmiernie ciężkie. Oczywiście i Rosjanie odczuwają tę potęgę przyrody. Dziś zrana podjęty przez Rosjan atak zamarł wskutek mrozu.

Korespondent „Lokal Anzeigera” z frontu wschodniego, Wasner, donosi z tegoż frontu pod datą 3 lutego.

Kiedy dziś w nocy z powodu aspiryny nie mogłem zasnąć, cieszyłem się z głębokiej ciszy naokoło. Nie

słyszałem ani jednego strzału. Wczoraj wieczorem, kiedyś szedł do domu o pół do dziewiątej było już w mieście 18 stopni poniżej zera. Jak zimno mogło być teraz nad ławicą Bergmanna? Sama ławica była kiedyś porośnięta lasem, jak wszystkie inne, teraz zaś jest jak sito podziurawiona wyrwami na wysokość pokoju, okopy są zrównane z ziemią, podziemi niema, a ogień nawet z daleka niemożliwy. Jeżeli nasi żołnierze chcieli przynajmniej nieco zasnąć musieli to czynić na gołej ziemi. Byłem wdzięczny Rosjanom, że milczeli. Nagle punktualnie o 3 ej, zaczął się ogień huraganowy o szczególniej szej sile, z przerwami, trwającymi najczęściej nawet mniej niż sekunde. Około 4-ej ogień ustał. O świcie zaczęło się to na nowo. A maximum mrozu? W ostatniej chwili temperatura musiała spaść, wynosiła więc 38 stopni poniżej zera. Strzelanina miała jednak być wstępem do ataku rosyjskiego. Atak ich odbył się w sposób szczególny Skrzyplący mróz pomógł nam odeprzeć go z łatwością. Już widać było po ich lotnikach, że zaledwie się wznieśli, wnet musieli lądować. Bez wątpienia benzyna im zamarzła. Ich torpedy padały na ziemię o wiele wcześniej i wybuchły daleko przed naszą linią, pociski armatnie padały to tu, to tam, a skostniałe dłonie strzelały bez planu. Ktoś trzeci, potężniejszy wtrącił się i atak przerwano.

zaniem naszym, sprawa uregulowania plac nauczycielskich winna być podjęta przez departament wyznań i oświecenia Rady Stanu Królestwa Polskiego, który to departament po uwzględnieniu faktycznego stanu budżetów nauczycielskich winien określić nową wojenną normę wynagrodzenia dla nauczycieli.

Norma ta nie może mieć charakteru stałego tak długo dopóki nie zorganizuje się Państwo Polskie, a do tego czasu społeczeństwo winno umożliwić nauczycielstwu przetrwanie obecnego krytycznego momentu.

Pod tym względem akcja, zaplanowana przez Stowarzyszenie Nauczycielskie Polsk. w Lublinie, zasługuje na pełne poparcie społeczeństwa i ma widoki powodzenia.

c) W dalszej zaś przyszłości przy określeniu norm stałego wynagrodzenia, według naszego mniemania, za podstawę trzeba będzie przyjąć taką „wysokość płacy, którąby nauczycielowi teoretycznie i praktycznie wykwalifikowanemu dobrze zabezpieczała jego byt osobisty, oraz byt jego rodziny, dala mu możliwość kształcenia dzieci i odpowiednio zabezpieczała go na starość.

Nie ulega wątpliwości, że projektowane stałe normy wynagrodzenia muszą być ściśle uzależnione od możliwości płatniczej ludności Królestwa Polskiego po wojnie jak również muszą być odpowiednio ustosunkowane do innych pozycji polskiego budżetu państwowego.

Pod tym względem kraj nasz, bardzo zacofany na polu oświaty ogólnej i zawodowej, będzie musiał na szkolnictwo przeznaczyć znaczną część swych funduszy z budżetu państwa i budżetów wojennych. Należy więc orzeknąć, że w przyszłości pracownicy na polu szkolnictwa w Królestwie Polskim będą wynagradzani dostatecznie dobrze.

Dając odpowiednio wysokie wynagrodzenie nauczycielom całkowicie wykwalifikowanym, przyszedłby rząd polski będzie miał możliwość obsadzenia szkół nauczycielami idealnymi i fachowymi i z biegiem czasu będzie mógł zmierzać do systematycznego usuwania jednostek niefachowych, które obecnie z powodu braku sił nauczycielskich muszą być w szkołach trzymane i cierpiące często z krzywdą dla naszego szkolnictwa.

Na tem kończymy nasze uwagi ogólne i przechodzimy do pewnych prostowań i uwag faktycznych, które nasuwają się przy czytaniu artykułu.

1) Więc przedewszystkiem za czasów rosyjskich pensja nauczycielska w miastach nie wszędzie wynosiła 600 rb., jak to podaje autor artykułu, lecz była zmienna i wahała się od 400 i 510 rb. do 600 rb. *)

Wygląda jakby na apologię czasów rosyjskich to miejsce, gdzie autor rozwodzi się nad pensjami nauczycieli z tych czasów, zapominając o tem, jak nieznaczna wtedy była pensja **) szkół w ogóle, oraz jak nikłym był procent nauczycieli Polaków.

Zresztą obecne władze okupacyjne w swych rozporządzeniach i normach dają dość wysokie wynagrodzenie tym dawnym nauczycielom, więc na przykład, w Lublinie przysługują im od 2880 kor. do 3350 kor. i mieszkania przeważnie w naturze.

*) Dokładne cyfry są następujące: w Janowie pensje wynosiły 550 rb. i 610 rb.; w Lublinie 600 rb.; w Puławach 480 rb. i 600 rb.; w Kazimierzu 360 rb. 480 rb. i 600; w Lubartowie 510 rb. i 600 rb.

**) W gub. Lubelskiej, utworzonej przez rząd rosyjski po odłączeniu Chełmskiej, we wszystkich powiatach było 407 szkół, gdy obecnie w jednym tylko powiecie lubelskim jest ich około 180. Na ich utrzymanie w tym powiecie gminy płacą już składkę szkolną w wysokości 1 k 20 h. do 2 kor. z morga.

2) Nie możemy się stanowczo zgodzić ze zdaniem autora, gdy pisze o dawnych nauczycielach te słowa: „nauczycielstwo to pracowało przed wojną w szkołach rządowych, więc posiada odpowiednie kwalifikacje i długoletnią praktykę”, albowiem, gdy chodzi o uświadomienie narodowe tych nauczycieli i ich kwalifikacje z zakresu języka polskiego, historii Polski i geografii Polski, to nauczyciele, którzy się kształcili w rosyjskich seminarjach rządowych, przeważnie nie mają żadnego przygotowania *) z powyższych podstawowych dla szkoły polskiej przedmiotów.

3) Podany przez autora budżet wydatków nauczyciela ma tę zasadniczą wagę, że nie jest to budżet wydatków rzeczywistych, faktycznie ponoszonych przez nauczyciela, albowiem trudno jest wydać 1916 kor. rocznie, gdy się ich ma tylko 1200 lub 1600, — lecz jest to budżet „teoretyczny”, „ulożony”, jak sam autor zaznacza: „przez jedną z organizacji nauczycielskich”. Taki „układany” do publicystycznych wystąpień budżet społecznie może być niedostatecznie obiektywny i bezstronny, gdyż wspomniana organizacja nauczycielska, jak wskazuje choćby fakt ostatniego strejku nauczycielskiego, nie zawsze umie w dostatecznej mierze pogodzić swój interes klasowy z interesami całego społeczeństwa.

Prócz tego, w zestawieniu wydatków, należy usunąć pozycje, do których należą mieszkania i opały, gdyż te w olbrzymiej większości wypadków dostarczane są nauczycielowi w naturze, oraz pozycję na usługę, gdyż na to nauczyciel otrzymuje osobne wynagrodzenie.

Również nie możemy się zgodzić na cyfrę 40 proc., doliczaną w artykule jako wydatek na każdą z osób rodziny nauczycielskiej; cyfra ta jest do przyjęcia, gdy chodzi o osobę dorosłą, np. żonę nauczyciela, lecz w zastosowaniu do dzieci musi być znacznie zredukowana (do połowy lub nawet więcej).

Następnie 40 proc. należy brać nie od obliczonej przez autora ogólnej sumy wydatków, lecz tylko od pozycji na pożywienie, ubranie i pranie, gdyż przy zwlekszeniu się rodziny nauczyciela do 2—3 osób wydatek na meble, mieszkanie, opały, usługę, oświetlenie, naczyńia kuchenne, wyjazdy po pensję nie ulegnie żadnej podwyżce.

W ten sposób ogólna cyfra wydatków, podanych w obliczeniu autora, musi być dość znacznie zredukowana i wtedy stanie się bardziej zbliżona do istotnego budżetu wydatków, który musi być brany pod uwagę przy oznaczaniu normy wojennego wynagrodzenia nauczycieli.

Na specjalne podkreślenie i uwagę ze strony miarodajnych czynników społecznych zasługuje kwestja, zmierzająca do wyświeślenia sytuacji służbowej nauczycielstwa, które pracowało dawniej w szkołach prywatnych, a od 2-let lub od roku pracuje w szkołach publicznych.

Pod tym względem nauczycielstwo szkół prywatnych, przeważnie dawnych szkół Macierzy, ma kwalifikacje naukowe i fachowe, oraz praktykę najzupełniej odpowiadającą wymaganiom, stawianym przy zaliczaniu nauczycieli do kategorii dawnych, lepiej płatnych; gdy zaś chodzi o wyrobienie ideowo-narodowe i znajomość przedmiotów czysto polskich — nauczycielstwo ze szkół Macierzy i innych prywatnych ma kwalifikacje pierwszorzędne i powinno uzyskać prawa takie, jakie przysługują dawnym nauczycielom ze szkół rządowych.

*) Stwierdzając ten fakt, sądzimy, że w przyszłości ci nauczyciele będą musieli wykazać się uzupełnieniem braków z zakresu wymienionych przedmiotów, aby w ten sposób uzyskać pełne kwalifikacje i prawa do wykładania w narodowej szkole polskiej i pobierania plac według zwiększonej normy.

nym nauczycielem ze szkół rządowych.

Na terenie Lublina skala wynagrodzenia tych 2 kategorii sił nauczycielskich przedstawia się, jak następuje:

Wkrótce po ustąpieniu władz rosyjskich sekcja szkolna przy Magistracie Lubelskim określiła pensje wszystkich nauczycieli w wysokości 600 rb. (wtedy 1200 kor.) — Obecnie, gdy nauczycielom ze szkół rządowych przysługują pięćdziesiąt, pobierają oni, jak wyżej zaznaczono, od 2880 kor. do 3350 kor., nie licząc mieszkania w naturze. — Nauczyciele zaś ze szkół prywatnych (są tu osoby, mające po kilkanaście lat praktyki) otrzymują tylko po 2060 kor., o ile byli zamianowani przez wymienioną sekcję, lub nawet tylko 1600 kor. i dodatek na mieszkanie, o ile miano było nastąpiło w roku bieżącym.

Dla sił nauczycielskich pomocniczych (zastępcy nauczycieli) wyznaczono po 120 kor. miesięcznie.

Na podstawie powyższych cyfr upośledzenie nauczycieli ze Szkół prywatnych staje się zupełnie widoczne, choć jest społecznie niesłuszne i niesprawiedliwe.

O ile nam wiadomo, Stowarzyszenie Nauczycielskie Polsk. w Lublinie występuje do Głównego Komitetu Ratunkowego i do Rady Stanu z memorjałem, wykazującym konieczność przyznania tym nauczycielom praw, przysługujących nauczycielom z dawnych szkół rządowych. — Sądzimy, że memoriał ten spotka się z przychylnym przyjęciem, i słuszne postulaty nauczycielstwa ze szkół prywatnych będą należycie uwzględnione jeszcze w bieżącym roku szkolnym.

Ze świata.

Brak amunicji zbliża układy pokojowe Według wiadomości z Londynu, we wszystkich krajach koalicji stwierdzono obecnie, zmniejszenie się wyrobu amunicji, a to z powodu braku węgla. Wszyscy rzeczoznawcy, zarówno w Anglii, jak i we Francji, przyznają, że zbrojenia w obu tych krajach już wyżej wyprowadzić się nie dadzą, obecnie bowiem zużyto w tym kierunku wszystkie możliwe siły. O dłuższym zatem trwaniu wojny nawet mowy być nie może. Świadomość tego stanu rzeczy przeniknęła już do kół, które ponoszą odpowiedzialność za obecny bieg wypadków.

Okrety mocarstw centralnych w Ameryce Południowej Do „Times” donoszą z Rio de Janeiro. W portach południowo-amerykańskich znajduje się: w Rio de Janeiro 50 niemieckich i austro-węgierskich okrętów (420000 ton), 14 w Pera, 2 w Marannaca, 13 w B. hia, 6 w S. Katarina, 1 w Ro-Grande, 3 w Kantor. 6 w Paragwaju i 2 w Paranyba. Okrety te są strzeżone przez statki brazylijskie.

Ks. Witold Czartoryski u cesarza Karola C serz na audjencjach prywatnych w Badenie przyjął między innymi ks. Witolda Czartoryskiego.

Żegluga holenderska. W dobrze poinformowanych kołach holenderskich obliczają, że w chwili obecnej znajduje się jeszcze na pełnym morzu 30 do 40 wielkich parowców holenderskich. Już po zapowiedzi blokady niemieckiej rząd holenderski wydał kilka oświadczeń o pozwoleniu na wyjazd z portów holenderskich, obecnie jednak porty te znów całkowicie zamknięto. Jeden z większych parowców angielskich, odwołany ze względów przezorności przez przedsiębiorstwo, do którego należał, wkrótce po opuszczeniu wód holenderskich zatonał.

Służba cywilna we Francji. Pisma paryskie donoszą, iż rząd nie zamierza wprowadzić obowiązku powszechnej służby cywilnej, lecz jedy-

nie rozszerzy prawo o dostarczaniu sił roboczych. Jak donosi Petit Parisien, w końcu 1916 roku zatrudnionych było w przemyśle wojennym 50,000 włochoń, w tej liczbie 33,000 pracowało przy produkcji amunicji.

Ameryka nie będzie przyjmować analfabetów. Z Waszyngtonu donoszą: Senat 62 głosami przeciw 19 przyjął przysługę mu z wetem prezydenta ustawę emigracyjną, przepisującą dla emigrantów próbę czytania i pisania.

Wybuch w Archangielsku. Pisma rosyjskie podają obszernie szczegóły o nowym wybuchu w porcie archangielskim, o czem pokrótce już doniosły depesze. Według wiadomości tej rozmiary katastrofy tym razem nie wiele były mniejsze, aniżeli pierwszej, która zdarzyła się przed kilku miesiącami. Od jednego wybuchu nastąpiły inne. Pożar szerzył się z szaloną szybkością, przerzucając się na świeżo wzniesione magazyny. Wybuchy zniszczyły nowe urządzenia portowe. Liczba ofiar katastrofy jest olbrzymia, wypadek bowiem zdarzył się w dniu roboczym. 6 wielkich parowców angielskich uległo zniszczeniu i zatono. Wszystkie budowle w szerokim promieniu są mniej lub więcej uszkodzone.

Z całej Polski.

—z—

Opodatkowanie się na rzecz armji polskiej Z Łodzi piszą nam: Sekcja nauczania elementarnego przy łódzkim stowarzyszeniu nauczycielskiem na jednym z ostatnich posiedzeń uchwaliła następującą rezolucję:

Sekcja nauczania elementarnego, realizując myśl, wyłonioną na obchodzie rocznicy powstania styczniowego dn. 23 stycznia 1917 roku w Stow. nauczycieli chrz., postanawia opodatkować się na rzecz armji polskiej; podatek, w określonej przez każdego członka wysokości, wypłacony będzie stale miesięcznie skarbnikowi powołanej ad hoc komisji.

— Konsulat amerykański w Warszawie. Przedwczoraj, o godzinie 2 po południu zawiesił swoje czynności. Biuro konsulatu opieczetowano. Liczba obywateli amerykańskich, zamieszkałych w Warszawie, jest niewielka.

Zjazd radnych żydowskich okupacji austriackiej odbędzie się, jak donoszą pisma żargonowe dnia 15 b. m. w Radomiu. Uczestniczyć w nim będą radni z wyborów i z nominacji. Zjazd — czytamy — zajmie się ułożeniem jednolitej taktyki dla radnych w Radach, organizowaniem tamże klubów lub kół żydowskich i opracowaniem zasad, jakich żydzi trzymać się winni jako odrębna grupa polityczna, wobec innych partii politycznych w Radach. Poza tem omówiona będzie sprawa utworzenia Biura Centralnego do spraw żydowskich, które zajmować się będzie obroną spraw żydów i dostarczaniem „informacji” radnym żydowskim.

Wywóz złota i srebra z Królestwa wzbroniony. Warszawskie gubernatorstwo ogłasza: W celu przyspieszenia rewizji na granicy, usilnie zaleca się podróżującą publiczności cywilnej, aby brała ze sobą pieniądze papierowe możliwie tylko w kilku papierkach, ewentualnie w papierach wyższej wartości. Zabieranie monet złotych i srebrnych do państw neutralnych jest wzbronione.

Wieści do Rosji

Jakób Durka ze wsi Strachostaw pow. Chełmskiego zawiadamia syna swego Józefa Durkę w czynnej armji, że list jego otrzymali że wszystko ocalało. Józia gospodaruje u siebie. Ja wraz z całą rodziną prosimy cię o wiadomości o sobie pisma pozakordonowe proszone są o przedruk niniejszego.

Nowość angielska na Śląsku. Z powodu braku węgla, wprowadzono w pojedynczych przedsiębiorstwach przemysłowych na Śląsku ciekawą nowość, wzorowaną na stosunkach w przemyśle angielskim. Zamiast o godz. 8 rano, rozpoczynać ma się praca w fabrykach już o 7 godz. rano i trwać bez przerwy po południowej aż do 5 godz. popołudniu. Nowość ta zaoszczędzić ma rzekomo aż 10 proc. na inne cele dobra publicznego. Robotnicy zajęli wobec tej angielskiej nowości stanowisko zdecydowanie nieprzyjane.

Organizacja drukarzy w Piotrkowie. Staraniem grona piotrkowskich pracowników drukarskich powstał w Piotrkowie i został zarejestrowany dnia 14 stycznia b. r. przez Generalnego Gubernatora lubelskiego „Polski Związek Zawodowy Drukarzy, Odlewaczy, Czołonek i pokrewnych zawodów”, którego brak odczuwać się dawał pracownikom tych zawodów.

Ogonki nikną w Radomiu. „Gazeta Radomska” donosi:

Z całą satysfakcją zanotować możemy, że przy obecnym systemie sprzedaży chleba ogonki zanikły prawie zupełnie. Obecnie, przy silnych mrozach, jakie u nas panują, uboga ludność ochroniona została od marznięcia i niszczenia zdrowia, oczekując na dzienną porcję chleba. Główną zasługę przypisywać należy — w danym wypadku nowemu kierownikowi sekcji żywnościowej, Witoldowi Smylewskiemu, który za pierwsze zadanie swej działalności postawił zniszczenie ogonków — i udało mu się to trudne zadanie, — ogonki nikną. Przykład ten jeszcze raz dowodzi, że wiele można zrobić, gdy się posiada inicjatywę, której towarzyszy dobra i silna wola.

Świątokrądzko w kościele św. Krzyża w Kiecach. Dnia 29 z. m. wiecz. spórżono, że drzwi od zakrystii kościoła św. Krzyża stoją otworem.

Okazało się, że złodzieje oderwali od nich zamek i tą drogą dostali się do świątyni, z której ukradli 2 puszki od komunikantów, ogólnej wartości 100 rubli, jedną puszkę zabierając razem z komunikantami a z drugiej rozsypawszy je na ołtarzu koło cyborium, które otworzyli. Przy ołtarzu bocznym, rozbili oni 2 skarbonki i wyjęli z nich gotówkę, w kwocie około 16 rubli.

Śledztwo wdrożyła żandarmerja. Podpalacz. Sąd okręgowy w Suwałkach skazał na śmierć podpalacza, który pod Wykowszczykami podpalił przez zemstę pięć stodół ze zbożem.

Z ziemi Lubelskiej i Siedleckiej.

— Nowy gubernator siedlecki. Na miejsce zmarłego generała lejtnanta von Wallenberga, jak donosi „Militärverordnungsblatt” Nr. 51, mianowano gubernatorem wojskowym

w Siedlcach generała-majora von Zedlitz und Leipe.

— Ekspozytura C. T. R. na prowincji. Za zezwoleniem władz okupacyjnych, działalność Ekspozytury Centralnego Towarzystwa Rolniczego w Lublinie została rozszerzona na obwody: Chełmski, Hrubieszowski i Tomaszowski.

Ze sceny i estrady.

— 2 —

Testr Wielki.

Dziś premiera głośnej operety M. Ziehrera „Generał huzarów”; opereta ta przygotowana jest z wielką starannością; muzyka lekka; oraz doskonałe libretto.

Sobota zapowiada po południu po cenach najniższych melodyjną operetę „Szytygar” wieczorem grana obecnie w Warszawie doskonałą i pełną humoru komedję Kazimierza Zalewskiego „Przed ślubem” w głównych rolach z paniami Słubicka Święcicką oraz pp. Malickiem (w popisowej roli Augusta Nowowiejskiego) Dąbrowskiego, Kochanowicz, Wzorkowskiego, Rdzanicza, Zbierzyńskiego; sztuka ta wznowiona obecnie na wszystkich polskich scenach, cieszy się trwałym powodzeniem.

Nieudziela po południu po cenach niższych zapowiada doskonałą i zajmującą komedję z węgierskiego „Familijka” która po niedzielnym przedstawieniu schodzi z repertuaru.

Gen. Pruszyński —
zastępcą gen. gub. w Lublinie.

W miejsce zmarłego zastępcy generalnego gubernatora generała-majora Grzesickiego, zamianowany został generał-major Stanisław Urszyn Pruszyński, z tytułem: przydzielony generał do generała gubernatora.

Kronika.

+ Cukier dla Lublinian. Magistrat m. Lublina, na skutek polecenia miejscowej C. i k. Komendy Obwodowej z d. 5 b. m. Nr 617, podaje do wiadomości ogółu, iż z kontyngentu cukru, udzielonego obwodowi przez Generalnego Gubernatorstwo wojskowe na miesiąc luty b. r., przypada na głowę mieszkańca w m. Lublinie 1 1/2 funta. Cukier ten nabywać można za kwitami Wydziału Aprowizacyjnego.

+ Biuro Galicyjskiego Czerwonego Krzyża w Lublinie czwartę zostało w dniu 2 go lutego b. r. i mieści się przy Krakowskim Przedmieściu Nr. 51, II piętro. Urzęduje codziennie od godziny 10 ej do 1 ej i od 4 ej do 6 ej. W niedziele i święta od godziny 10 ej do 12 ej.

+ Wieczór sienkiewiczowski. W sobotę t. j. 10 b. m. o godzinie 8 wieczór sienkiewiczowski. Dochód z

wieczornicy przeznaczony jest na nowo powstający Dom Dzieci.

TELEGRAMY.

Z walk nad Berezyną.

BERLIN. 9.2. Biuro Wolffa donosi: Dnia 6 li. wypadły odizolowały niemieckiej obrony krajowej wraz ze swymi towarzyszami austriacko-węgierskimi po znakomitem przygotowaniu ogniowym z wielkim zacięciem przez Berezynę do rosyjskich stanowisk, zabrały tam 2 oficerów, 54 ludzi, 9 młotaczy min, 2 karabiny maszynowe 2 sanek pod karabin maszynowy i wiele innego materjału, i powróciły wedle rozkazu do swoich rowów. Straty nieprzyjaciela w krwi są ciężkie.

Jak wielkie moralne wrażenie wywarł ten atak na nieprzyjaciela, można wnosić z popłochu w jakim opuszczał swoje tylnie pozycje.

Nieprzyjacielskie posiłki zalały się w naszym ogniu.

Atak był przeprowadzony przy starannej współpracy wszystkich gatunków broni prawie bez żadnych strat (tylko kilku lekko rannych).

Ambasador ameryk. z Wiednia będzie odwołany.

AMSTERDAM 9.2. (tel. wł.) Paryska „Liberté” dowiaduje się z Madrytu, że Stany Zjednoczone mają zerwać stosunki dyplomatyczne także z Austro-Węgrami. Ambasador amerykański w Wiedniu, Pensfield, ma być odwołany i wraz z G. Gardem, który przez Szwajcarię odjeżdża do Hiszpanji, ma w Barcelonie wsiąść na okręt hiszpański i zaraz przez Kuba odjeżdża do Nowego Jorku.

BERLIN. „Voss. Zig.” donosi z Wiednia że w Wiedniu liczą się z możliwością odwołania ambasadora amerykańskiego. Ambasador amerykański dotychczas nie otrzymał jeszcze żadnych instrukcji z Waszyngtonu ani pozytywnych ani negatywnych.

Niszczenie okrętów niemieckich w Ameryce.

LONDYN. 9.2. (BK.) „General News” donosi: Maszyny 29 okrętów niemieckich znajdujących się w porcie „New Jorku” uległy zniszczeniu.

W Holandji.

HAGA 9.2. (tel. wł.) Od trzech dni panuje w Holandji ogólny rum na sklepy spożywcze — szczególnie mające na sprzedaż kartofle i owoce

strączkowe. Nabyty przez rząd rozkupiono zupełnie. W Haadze był się pochód ludzi nie mających pracy, w Amsterdamie demonstracja 8000 osób. W Rotterdamie spalono kilka sklepów spożywczych przyczem musiała wkroczyć konna żandarmerja.

KOPENHAGA 9.2. (BK.) Berlingske „Tidende” donosi ze Stockholmu: Bezrobocie między marynarzami daje się wszędzie bardzo odczuwać.

W GOETEBORG jest obecnie 2.000 marynarzy bez roboty. W porcie stoi przeszło 300 większych mniejszych statków, z których tylko 20 przy muje ładunki. Zarząd szwedzkiej kolei państwowej wypuścił w sobotę 111 pociągów osobowych rozkładu jazdy.

Niemiecki węgiel dla Holandji.

BERLIN. 9.2. (tel. wł.) Pismo holenderskie „Hag Nieuwa Courant” otrzymało wiadomość, że obecnie mogą Niemcy dostarczać dla Holandji 300 tysięcy ton węgla miesięcznie. Wiadomość ta wywołała powszechne zadowolenie. Przesyłki węgla nasiłają niebawem.

Olbizymie trzęsienie ziemi

Część Kameczatki zapadła się w morze.

ERANKFURT n. M. 9. (BK.) „Frankf. Zg.” donosi z Stockholmu: Wedle doniesienia Petersburga nastąpiło 30 I północy w częściach Azji wschodniej straszliwe trzęsienie ziemi. Wielka część półwyspu Kamczatka znikła w morzu.

Widmo głodu w Rosji.

PETERSBURG 9.2. (tel. wł.) Przez Sztokholm. Z Orenburga donoszą, że według obliczenia, dokonanego w powiatach orenburskim, skim i wierchnieurlajskim potrzebne będzie dla wyżywienia ludności przyszłych zbiorów 10 milionów pudów żyta i pszenicy. Prócz tego brakuje 7 milionów pudów paszy dla wentarza.

Prasowanie odczyszczanie i odświeżanie garniturów męskich i pańskich — oraz —

reperacja futer
Ceny przystępne. Robota staranna

LEOKADJA URBAN

Jezuicka 19 m. 4. 208

215

BRITISH PATENT
REESTEL RECONITZ
REESTEL RECONITZ
REESTEL RECONITZ

Nº IV 31 7/8
Nº V 25 7/8
Nº O 28 7/8
Nº OO 26 7/8

BRITISH PATENT
REESTEL RECONITZ
REESTEL RECONITZ
REESTEL RECONITZ

Nº IV 31 7/8
Nº V 25 7/8
Nº O 28 7/8
Nº OO 26 7/8

BRITISH PATENT
REESTEL RECONITZ
REESTEL RECONITZ
REESTEL RECONITZ

Nº IV 31 7/8
Nº V 25 7/8
Nº O 28 7/8
Nº OO 26 7/8

BRITISH PATENT
REESTEL RECONITZ
REESTEL RECONITZ
REESTEL RECONITZ

Nº IV 31 7/8
Nº V 25 7/8
Nº O 28 7/8
Nº OO 26 7/8

NAJLEPSZE OCHRANIACZE SZKIEŁEK W ZEGARKACH.

Generalne przedstawicielstwo na część Króli. Polskiego pozostającego pod zarządem austr.-węg. zostanie powierzona zdolnym hurtownikom.

Mikołaj Benedik
Wien I. Retentudmstrasse 29.

SPRZEDAŻ WĘGLA.

Wydział Aprowizacyjny Magistratu m. Lublina podaje do wiadomości ogółu, że od dnia 9 lutego b. r. w składzie węgla przy ul. Szpitalnej Nr 8—gmach poczty, sprzeda wany będzie węgiel po 1 pudzie za kartami węglowymi na miesiąc luty po cenie Kor. 120 hal za pud. 220

DRÓBNE OGŁOSZENIA

Do sprzedania: 300 sagów drzewa i parę tysięcy kóp trzciny loco stacja. Oferty Sądowa 4 m. 3 od godz. 11 do 1. 172

Felczer z Warszawskiej szkoły felczerskiej z 5 letnią praktyką szpitalną objąłby posadę przy szpitalu lub prywatnie w dobrym punkcie. Oferty w Administracji Ziemi dla felczera 167

Księgarnia Kazimierza Kłarskiego Lublin Kraków Przedmieście 39 poleca: Romera Wojenno polityczną mapę Polski cena 1 korona. Portrety Henryka Sienkiewicza po 2 i 4 korony. 184

Lodownia do wynajęcia przy ulicy Niecałej Nr 5 175

Potrzebny od 1 Kwietnia na ordynarję inteligentny karbowy Świadectwa wymagane Wiadomość w Administracji Ziemi 117

Magazyn Pe fumeryjno Kosmetyczny w Lublinie istniejący 4 ty jest do odstąpienia zaraz z powodu choroby właściciela. Wiadomość: Namiesnikowska 33, m. 7. Olszowski od god. 3 — 4

Szytłpy 16te nowe są do sprzedania tanio. Wiadomość u wójtgo w Lub. Tew. Rolniczym Szpitalna 15.

Zgubiono paszport na imię Anny Hochmana wydany Wójtem gminy Piaski Luterskie

Zakłada gosp. rybne, ulepszone według najnowszych wymagań parację, budowy śluz i młochy oraz daje wskazówki o hodowli karmieniu ryb. A. Czarnecki dawczyk pocz. Niedrzwica d. 1
